

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РИСУНОК ТА ЖИВОПИС ЗА ФАХОМ

Освітня програма «Декоративно-прикладне мистецтво»

Спеціальність **023 «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 01.09.2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Рисунок та живопис за фахом
Викладач (-і)	Сандюк В.С., доц. кафедри Сандюк Л.П., старший викладач кафедри
Контактний телефон викладача	Сандюк В.С.+380679480288 Сандюк Л.П.+380672719961
Е-mail викладача	Сандюк В.С. savs70@ukr.net Сандюк Л.П. larissand@ukr.net
Формат дисципліни	Очний\заочний
Обсяг дисципліни	21 кредит ЄКТС, 630 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри: https://odpmr.pnu.edu.ua/%d0%b3%d1%80%d0%b0%d1%84%d1%96%d0%ba-%d0%bf%d1%80%d0%be%d0%b2%d0%b5%d0%b4%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d1%8f-%d1%81%d0%b0%d0%bc%d0%be%d1%81%d1%82%d1%96%d0%b9%d0%bd%d0%be%d1%97-%d1%80%d0%be%d0%b1%d0%be%d1%82/ . Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових робіт, індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є основи образотворчої грамоти. Рисунок та живопис є основною навчальною дисципліною в системі художньої освіти та естетичного виховання майбутніх художників-педагогів. В основу академічного рисунку покладено принцип єдності в навчанні основам зображувальної грамоти та формування вмінь та навичок реалістичного зображення, тобто принцип єдності теорії та практики, що є необхідною умовою підготовки кваліфікованого спеціаліста.</p> <p>Малювання з натури є основою метода навчання рисунку та живопису, так як під час процесу безпосереднього зображення у студентів формуються необхідні професійні вміння та навички, розвивається зорова пам'ять та уява, активізується процес естетичного сприйняття довкілля.</p> <p>В програмному матеріалі заплановано послідовне засвоєння всіх видів рисування. Вивченню практичного курсу передують лекційний курс, в якому розглядаються засадові поняття реалістичного зображення.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни «Рисунок та живопис за фахом»: Сформувати у студентів образотворчу грамотність із створення мистецького образу пейзажу, натюрморту, людини, що є базовим компонентом підготовки фахівців із спеціальності «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». Оволодіння студентами образотворчою грамотністю з рисунку та живопису. Формування знань, умінь і навичок із зображення архітектури та голови людини.</p> <p>Формування знань, умінь і навичок із зображення різних форм та предметів, архітектури та фігури людини.</p> <p>«Рисунок» – провідна спеціальна дисципліна в процесі підготовки художника-вчителя. «Живопис» – це один з найбільш синтезованих предметів з циклу професійної та практичної підготовки, який має прямі зв'язки з предметами «Рисунок», «Основи композиції», «Основи пластичної анатомії», «Основи перспективи».</p>	

Основними цілями вивчення дисципліни – є розвиток у студентів вміння правдиво зображувати видимі форми в умовах реального середовища, що дає їм не тільки професійну грамотність, а також є потужним засобом естетичного розвитку. Наслідуючи традиції української національної реалістичної художньої школи одним із важливіших завдань курсу є розвиток вміння виявляти і передавати характер предметів, їх будову, положення в просторі, тональні співвідношення й матеріали, з яких зроблено предмети. В процесі навчання студенти здобудуть необхідне вміння професійно грамотно малювати з натури, по пам'яті та з уяви, засвоять технічні навички. Працюючи з натури, вони розвинуть зорову пам'ять та спостережливість, просторове мислення, навчатися бачити типове в навколишній дійсності.

4. Результати навчання (компетентності)

Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні знати:

- основні аспекти історії розвитку рисунку та живопису;
- методики виконання фахових дисциплін ;
- принципи побудови та моделювання форм та пластики людини;
- техніки та технології живопису;
- історію розвитку живопису;
- прийоми та засоби створення образних художніх композицій

Вміти:

- виконати рисунок згідно з вимогами композиції та перспективи.
- правильно передати пропорції предметів (конструктивна побудова).
- виявити форму предметів засобами передачі світло-тіньових відношень штрихування.
- виконувати графічні композиції з моделями фігури людини,
- на практиці застосовувати техніки та технології живопису
- аналізувати видатні твори мистецтва рисунку та живопису,
- малювати фігуру з натури, з пам'яті,
- передавати своє емоційне ставлення до зображуваного.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	8
семінарські заняття / практичні / лабораторні	212
самостійна робота	410

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
5-8	023 "Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	3-4	нормативний

Тематика курсу

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Модуль I. Рисунок голови людини

Тема № 1. Особливості рисунку голови людини. Узагальнення та деталізація, цілісне сприйняття рисунку.	2	-	26
Тема № 2. Рисунок голови в трьох положеннях. А-2, олівець.	-	38	48
Тема № 3. Рисунок голови людини з плечовим поясом. А-2, олівець.	-	30	36

Модуль II. . Поняття про техніку олійного живопису			
Тема № 4. Аналіз технології олійного живопису.	2	-	27
Тема № 5. Етюд голови людини. Формат:50x40, олія.	-	16	24
Тема № 6.Етюд поясного портрету в середовищі інтер'єру майстерні. Формат:60x50, олія.		16	29
Модуль III. Рисунок півфігури людини			
Тема № 7.Методика виконання рисунку півфігури людини. Фігуративні мотиви в творчості видатних митців. Тон, повітряна перспектива, передача об'ємів та пластики фігури людини в графічних рисунках.	2	-	26
Тема № 8. Рисунок півфігури людини на драпірованому тлі (освітлення природне розсіяне). Формат А-2, матеріал – олівець, вугіль,сангіна.	-	16	24
Тема № 9.Рисунок одягненої фігури людини (освітлення штучне контрасне). Формат А-1, матеріал - олівець, вугіль,сангіна.	-	24	38
Модуль IV. Живопис півфігури людини.			
Тема№10.Методика олійного живопису. Фігуративні мотиви в творчості видатних митців. Ньюанс, рефлекс, повітряна перспектива, пластика.	2	2	27
Тема № 11. Етюд півфігури людини на драпірованому тлі (освітлення природне розсіяне). Формат А-2, матеріал – олія, акрил.	-	38	48
Тема № 12. Живописний етюд одягненої фігури людини (освітлення штучне контрасне). Формат А-1, матеріал – олія, акрил	-	40	57
	ЗАГ.:	8	212
			410
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.4 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому інституті мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами, внесеними Вченою радою навчально-наукового інституту мистецтв, протокол №5 від 28 лютого 2017 р.) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту</i> https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/ .		
Контрольні заняття	Система оцінювання контрольних занять визначена п.п. 4.4.3.2, 4.4.3.3 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому інституті мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника		
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому інституті мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника		

7. Політика курсу

Контрольні роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів контрольних робіт: обов'язкової контрольної роботи з рисунку (начерки), та з живопису (етюди) завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках і завданнях для підготовки до контрольних (практичних) занять), – *Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри* <https://odpmr.pnu.edu.ua> <https://ksud.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання/>; <https://ksud.pnu.edu.ua/індивідуальні-завдання/>.

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски лекційних (практичних, контрольних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому інституті мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/>).

8. Рекомендована література

1. Ашкинази Г.Г. Л. Цвет в природе и технике.– М., 1959
2. Баммес Г. Изображение человека. – СП, 2012.
3. Белічко Ю. Український живопис.–К., 1989
4. Беда Г.В. Основы изобразительной грамоты: рисунок, живопись, композиция.– М., 1981.
5. Зайцев А. Наука о цвете и живописи.–М., 1986
6. Ли Н. Основы учебного академического рисунка.– М., 2005.
7. Материалы и техники рисунка.– М., 1987
8. Сандюк В.С., Сандюк Л.П. Рисунок. Програма навчальної дисципліни та методичні рекомендації до її виконання. – ІФ, 2012
9. Учебный рисунок /Под ред. Королева В.А.– М., К., 1989.
10. Янковский А. Живопись темперой и гуашью.–М., 1980
11. Шаронов В.В. Свет и цвет.–М., 1961

Допоміжна

1. Барщ А. наброски и зарисовки.- М., 1970.
2. Мурашко М. Спогади про старого вчителя. -К., 1964
1. www.twirpx.com
2. window.edu.ru/resource
3. pnu-lib@ukr.net

Викладачі _____

доцент Сандюк В.С.
старший викладач Сандюк Л.П.